A víz rekreációs és élményközvetítőszerepe Recreational and experience gaining role of water

Szerző:
MAGYAR MÁRTON
rovatvezető
Munkahelye:
ELTE Egészségfejlesztési és Sporttudományi Intézet
Beosztás: egyetemi tanársegéd,
Levelezési cím: 1117 Budapest Bogdánfy Ödön u. 10/B.
Telefon: +36-1/209-0619
E-mail: magyar.marton@ppk.elte.hu
Érdeklődési kör: animáció, turizmus, zene, tánc, úszás
Fotó: Hámori Zsófia

DOI: 10.21486/recreation.2016.6.2.3

Összefoglaló: Tanulmányunkban az egyik természeti elem, a víz több funkcióját mutatjuk be. A víz élettani szerepének rövid áttekintése mellett kitérünk a különböző, fogyasztásra alkalmas vizek típusaira, valamint az egészségturizmus keretében fontos szerepet betöltő gyógyvízre is. A víz rekreációs turizmus keretében betöltött szerepét, a jellegzetes turisztikai létesítményekben a minőség tükrében biztosítandó animációs, animátori szolgáltatást vizsgáljuk. Az animátorok által igénybe vehető vízi programtípusokat is rendszerezzük, elsősképpen kivitelezve ezt a szakirodalomban. Az animációs programokra vonatkozó felmérés 2014 nyarán készült, megkísérelve feltérképezni a teljes hazai szállodai animációs kínálatot.
Kulcsszavak: víz, rekreáció, turizmus, animátor, játék

Summary: In this study the main focus is on the multifunctional role of water. Beside the physiological coherence you can get an overview about the different types of water for human consumption, as well as themedicinal waters, strong basis of health tourism / balneology. The role of water in recreational tourism will be also represented in the touristic establishments in the view of quality, and the systematization of water program types lead by touristic animators, firstly in the literature. The survey of animation programs in Hungary is based on the author's own investigation in 2014 summer, mapping the whole hotel animation market supply.
Key words: water, recreation, tourism, animateur, game

Bevezetés

A jó idő beköszöntével egyre inkább vágyunk a szabadba, s az egyik természeti elem, a víz közelsége kifejezetten jó hatással van az emberek közérzetére.

A cikkben olyan kérdésekre kaphat választ az olvasó, hogy élettani és szabadidős szempontból, az üdülés, kikapcsolódás témaköréhez kapcsolódóan milyen fontos szereppel bíró tényező a víz, illetve a rekreátorok, animátorok tevékenysége során miért is élményközvetítő közeg.

A víz sokszínű természeti elem, amely többféle megjelenési formájában szolgálja az emberiséget. Oldószerként, tápanyagok szállítójaként jelenik meg a szervezetben; nagy hőkapacitása révén lehetővé teszi, hogy a hőtermeléssel járó folyamatok nem növelik meg jelentősen az emberi test hőmérsékletét, a párolgás a hőleadásban játszik szerepet, így látva el a hőmérséklet-szabályozás funkcióját (Obál 1982, Gilingerné–Varga 2010). Az emberi szervezet jelentős részét víz teszi ki: újszülöttek esetében 75%, kb. 60%-os arányú a felnőtt férfiaknál és 50-55% a nőknél, amely a testzsírszázalékkal áll összefüggésben (EFSA, 2010).

A jóllét érdekében megfelelő víz fogyasztása szükséges. Az EFSA (2010) ajánlása szerint a napi folyadékbevitel mennyisége (AI = AdequateIntake) 2-3 éves korban 1300 ml, 4-8 éves korban 1600 ml, 9-13 éves korú fiúk részére 2100 ml, lányoknak 1900 ml. 14 éves kor felett a nők számára 2,0(–3,1) liter, míg a férfiak számára 2,5(–4,0) liter a napi kielégítő vízmennyiség.

A vízszükséglet fedezése különböző italokkal és az élelmiszerek, ételek víztartalmával történik, a szomjúság oltására viszont leginkább az ivóvíz ajánlott (Figler 2014).

A víz a szabadidő-sportolásban is fontos szerepet betöltő vízben oldódó vitaminok oldószereként is jelentkezik. Például a B6-vitamin fokozza a magnézium beépülését a szívizomzatba (Rigó 2013), amely utóbbi ásványi anyag nem megfelelő mennyiségű bevitele többek között izomgörcsöt, hangulatváltozásokat, depressziót is okozhat (BioTech USA, 2016).

A következőekben áttekintjük a rekreációs szempontból fontos vízszerepeket: étkezési, italfogyasztási cél és élményközeg szempontból.

Az emberi fogyasztásra alkalmas vizek típusai

Az ivóvíz „ eredetétől függetlenül minden, eredeti állapotában vagy kezelés utáni állapotban levő, ivásra, ételkészítésre és egyéb háztartási célokra szánt víz, függetlenül attól, hogy szolgáltatása hálózatról, tartálykocsiból történik vagy kereskedelmi forgalomba kerülő edénybe (palack, tartály, ballon) töltésre kerül" (201/2001. (X.25.) Korm.rend.). Élvezeti értékét annak keménysége is befolyásolja, azaz, hogy mennyi kalciumot és magnéziumot tartalmaz. Minél többet, azaz minél keményebb a víz, annál finomabb ízű (DRV é.n.), viszont nem javasolt kávé és tea készítéséhez, mivel csökkenti azok élvezeti értékét (Kiss 2010).

A szikvíz/szódavíz a Magyar Élelmiszerkönyv szerint: „szén-dioxiddal dúsított ivóvíz, amelyet zárt rendszerű technológiában nagy nyomással palackoznak szifonfejjel ellátott szikvizes palackokba, vagy szifonfejes felvezető szárral ellátott szikvizes ballonokba." Széndioxid-tartalom: 8-10 g/dm³.

Az ásványvíz természetes állapotban emberi fogyasztásra szánt, OGYFI által hivatalosan elismert víz, amely

1. védett, felszín alatti vízadó rétegből – egy vagy több természetes vagy mesterségesen feltárt forrásból vagy kútból – származik,
2. eredendően szennyeződésmentes,
3. ásványianyag- és nyomelemtartalma, valamint egyéb összetevőinek következtében egészségügyi szempontból előnyös tulajdonságokkal rendelkezik, és egyértelműen megkülönböztethető az ivóvíztől,
4. összetétele és hőmérséklete közel állandó, vagy természetes ingadozás határain belül van (65/2004. (IV. 27.) FVM-ESzCsM-GKM együttes rendelet). Az ásványvizek a kioldott kémiai anyagok alapján csoportosíthatók (Sereginé 2005:16):
1) ásványok oldása révén keletkezett (például keserű víz – Apenta: $Na+$, Ca_2+, SO_{24}-)
2) kőzetek oldása révén keletkezett (például Visegrádi: Ca_2+, HCO_3-)
3) élő szervezetek hatására keletkezett (például savanyú víz – MathiasAqua:
Ca_2+, $Na+$, HCO_3-), illetve
4) geológiai folyamatok hatására keletkezett (például szénsavas –TheodoraKékkúti:
$Na+$, Ca_2+, HCO_3-).
Az oldott szénsavtartalom alapján három alcsoport létezik:
–- szénsavmentes:
0 g/dm³ $H2CO_3$(„csendes", rózsaszín kupakos)
– csökkentett szénsavtartalmú:
0-4 g/dm³ $H2CO_3$ („enyhe", zöld kupakos)
– szénsavdús: 4 g/dm³ feletti H_2CO_3 („dús", kék kupakos)
Kiszerelés alapján is többféle típus létezik a p-i acon.Különlegességeket is gyártanak, mint például sport kupakos, oxigénnel dúsított, ízesített ásványvíz (1. ábra).

1. ábra: Hazai palackozott víz-típusok
Forrás: google, saját szerkesztés
Ásványvízfogyasztásunk folyamatosan nőtt az elmúlt években. Az 1979. bázisév 2 l/fő/év értékéhez képest közel hatszorosára emelkedett 2014-re (117 l/fő/év), főképpen a dús kategóriában, a 2012. évi EU-24 átlagát (104,3) is meghaladja (MAGYÜSZ é.n.).
Gyógyvíz természetes ásványvíz, amelynek bizonyított gyógyhatása van, s kétféle felhasználási területe különbözethető meg:
•a külsőleg történő felhasználású fürdővíz és
•abelsőleg történő felhasználású, ivási, palackozási, inhalálási célú gyógyvíz (74/1999. (XII. 25.) EüM rendelet); amely szomjúság oltására nem alkalmas.
A gyógyvizek az oldott anyagok (ásványi sók, gázok) alapján további típusokba sorolhatók, s több kategóriába is.

Figure 1.Types of bottled water in Hungary

A víz és a turizmus kapcsolatáról
A víz többszörös élményközvetítő funkcióval jelentkezik a turizmusban. A turizmus két ága a szabadidős és hivatásturizmus. A hivatásturizmus foglalkozással kapcsolatos helyváltoztatások során folytatott szakmai és szabadidő-tevékenységek rendszere. Míg a szabadidő-turizmus „állandó lakáson kívül szabadidőben végzett és szabadon választott tevékenységek összessége, amelyeket az ember változatosságigénye motivál" (WTO, idézi Lengyel 2004:79). A szabadidő-turizmus legfőbb céljai (Kardosné, 2011) (1) a kikapcsolódás (aktív-passzív), (2) a fizikai és/vagy szellemi felfrissülés, regenerálódás, feltöltődés területe és (3) a napjainkban egyre fontosabb szerephez jutó egészségmegőrzés (bár egészség-visszaállító, gyógyászati céllal is történnek utazások).
Az utóbbi turisztikai motivációt kielégítő turisztikai termék az egészségturizmus, amelynek két nagy ága a wellness és a gyógyturizmus (Smith–Puczkó, 2009). A wellnessturizmus szerepe az egészséges életmód megteremtésében, betegségek megelőzésében rejlik, emellett mivel a testi-lelki harmónia megőrzése vagy megteremtése, a fizikai állapot és állóképesség javítása területén is érvényesül a szerepe (MT Zrt. 2014b)— a sport és élményparki szolgáltatások is részét képezik. A gyógyturizmus pedig „gyógyászati szolgáltatóhelyen, illetve gyógyüdülőhelyen, általában meghatározott minimális tartózkodási idő mellett rendelkezésre álló szolgáltatások igénybevételét jelenti, jellemzően konkrét betegségek gyógyítása érdekében" (Boros–Mondok–Várhelyi,2012:9). „Átmenetet" képez az ún. medical wellness, amely a wellnesshez képest az orvosi kontroll (állapotfelmérés, ellenőrzött kezelések), egészségügyi szolgáltatások, alternatív terápiák lehetőségével bővül (MT Zrt., 2014b).
A víz mindkét egészségturisztikai szolgáltatási ág területén megjelenik (Kincses, 2011). Alkalmazzák a wellness-turizmus aktív-fitness területein (mint az elterjedt vízi fitness közege), a medical wellness-szolgáltatásaiban (például balneoterápia3) és a rehabilitációs turizmusban.
Ez utóbbiban a természeti erőforrások gyógyászati hangsúlya jellemző, így a gyógyvíz felhasználása is itt érvényesül. A természetes gyógytényezők igénybevétele az ÁNTSZ által ellenőrzött intézményi keretek között gyógyszállókban és 91 db gyógyfürdőben vehető igénybe hazánkban. Legnagyobb arányban Budapesten (10 db, 10,99%); Hajdú-Bihar megyében
(9 db, 9,89%), illetve Csongrád és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében (7 db, 7,69%) található gyógyfürdő (ÁNTSZ, 2016).
A vízhez kapcsolódó wellnessturizmus kiszolgáló létesítményei között a különböző fürdők és strandok mellett találhatjuk a csúszda/aquaparkokat és az egészség-, sport-, wellness-szállodákat, valamint a spákat. Ezek többségében animátorok és gyermekfelügyelők biztosítják a sportprogramokat (Aquaprofit Zrt. 2007).
Az aquapark („vízi vidámpark") egy jelentős zöld területtel és kültéri vízfelülettel rendelkező fürdőtípus, ahol csúszdákkal és más élményelemekkel, rendszerint szezonális nyitvatartással várják a vendégeket (MT Zrt. 2014b).
Az egészségprofilú szállodák között a 85%-os arányt képviselő típus, a wellnes-sszálloda teszi ki a többséget (2. ábra), amely az 54/2003. (VIII.29.) GKM-rendelet keretei között jött létre „új típusként" a hazai piacon. (2013-tól a KSH nem publikálja a wellness-szállodák adatait (MT Zrt., 2013), így a 2. ábrán is a 2012. évig tüntettük fel az értékeket.)
2. ábra: Egészségprofilú szállodák hálózata Magyarországon (2001–2012)
Forrás: KSH (2013), saját szerkesztés

Figure 2. Health-profile hotels in Hungary (2001-2012)

A nemzetközi és hazai egészségturizmus területén napjainkra egy új ág is meghonosodott, a spa-turizmus: „amely a test pihenésére vagy gyógyítására összpontosít, és elsősorban vízi kezeléseken alapul, például gyógy- vagy termálvizes medencékben, gőzkamrákban és szaunákban. A hangsúly jellemzően a test gyógyításán, a felépülésen és a pihenésen van (Smith–Puczkó, 2010:109).

Vízi animációs programok a turisztikai kínálatban

A turisztikai létesítmények működési sajátosságait, minőségi színvonalukat a szolgáltatások definiálásával védjegyek kísérlik meg szabályozni, egységesíteni Magyarországon (1. táblázat).

1. táblázat: Hazai védjegyrendszerek a turizmus különböző szolgáltatótípusainál
Forrás: saját szerkesztés

Szálláshelyek	Fürdő-létesítmények
• Szállodák: 1-5 csillag (Hotelstars) • Kempingek: 1-5 csillag • Falusi szálláshelyek: 1-4 napraforgó • Üdülőháztelep: III-I. osztály • Magánszálláshelyek: 2-4 korona • Családbarát szálláshelyek: 3-5 szélforgó • Ifjúsági szálláshelyek: 1-3 hátizsák	• Élményfürdők: 1-5 csillag • Gyógyfürdők: 1-5 csillag • Strandfürdők: 1-5 csillag • Uszodalétesítmények: 1-5 csillag • Wellness (medical wellness) fürdők: 1-5 csillag
Egyéb turisztikai szolgáltatók	**Nemzetközi minősítési rendszerek**
• Vízi megállóhelyek: 1-4 lapát	1.ISO2.TQMADAC (kempingek)

Table 1. Hungarian trade-marks of several touristic service providers

Megvizsgálva ezeket a védjegyrendszereket, az élményközvetítő animátori szolgáltatást is megtaláljuk az előírások között néhány létesítménytípusban (2. táblázat).

2. táblázat: Előírások az animációs szolgáltatásra a hazai védjegyrendszerekben
Forrás: saját szerkesztés

Védjegy-rendszer	Szolgáltatás	Pont
KidsOasis családbarát védjegy	animáció	-
ADAC kempingek	gyermek-, sport- és szórakoztató animációs programok	-
HotelStars 2015-2020	animátor / animációs program	3
HotelStars Wellness	animátor	3
Élményfürdő	gyermek foglalkoztató	3
Strandfürdő	foglalkoztató (animátor)	10
Wellness (medical wellness) fürdő	felügyelt gyermek foglalkoztató rekreátorok szakképesítései	10 1-5

Table2. Hungarian trade-marks of several touristic service providers

Strandfürdő kategóriában az „1.12. Játékok minősége" kritériumon belül a foglalkoztató (animátor) esetén 10 pont jár.

Élményfürdő kategóriában az „1.10. Játékok, játszóhely" kritériumon belül gyermekfoglalkoztató megléte esetén 3 pont jár az adott pályázó intézménynek.
Wellness (medical wellness) fürdőknél az „1.13. Játékok minősége" kritérium írja elő a felügyelt gyermek foglalkoztató jelenlétét, amely biztosításáért 10 pontot kap a pályázó.

További pontok járnak a minőség-standardok között fontos szereppel bíró végzettségre a 3.1. c.) kritérium szerint a rekreátori szakképesítéssel (testnevelő tanár, rekreátor, wellnessanimátor, fitnesstréner, personaltrainer stb.) betöltött munkaköröknél:
– OKJ szakirányú végzettség, 1 éves gyakorlat, 1 idegen nyelv társalgási szintű ismerete 75% mértékben: 1 pont
– Bsc szakirányú végzettség, 1 éves gyakorlat, 1 középfokú nyelvvizsga 50% mértékben: 2 pont
– Bsc szakirányú végzettség, 3 éves gyakorlat, 1 középfokú nyelvvizsga, 1 társalgási szintű más idegen nyelv ismeret 50% mértékben: 4 pont
- Msc szakirányú végzettség, több éves gyakorlat, 1 középfokú és 1 alapfokú nyelvvizsga 50% mértékben: 5 pont
Szállodák esetében a HotelStars 2015–2020 kritériumrendszere az „Animátor / Animációs program" biztosítására 3 pontot ad a pályázóknak. Ez a szolgáltatás fakultatív választható, többletpontot jelent a minősítés során, nem pedig alapkritériumot. (A korábbi, 2009-ig hatályos 54/2003 (VIII.29.) GKM rendelet szerint az animátorra 10 pont járt.)
A hazai wellness-szállodák hivatalos minősítésére létrehozott Hotel Stars Wellness kritériumrendszere (MSZÉSZ 2013) szerint személyi edző és szakirányú végzettséggel rendelkező wellness-manager minimum 4* wellness színvonalon kötelező, míg szakorvost az 5* wellness kategóriában kell alkalmazni. Az animátor nem minimum-kritérium a hazai wellness-szállodákban egy csillag-osztályban sem, azonban megléte esetén 3 pont jár a pályázónak.
A **Kids Oasis** szálláshelyeken 3 szélforgós kategóriában van a legkevesebb animációs előírás: igény esetén a szálláshelynek családi programot szükséges szerveznie. Ez nem állandó animátori szolgálatot jelent. 4 szélforgónál a gyermekek születésnapjának megünneplésével bővül a kínálat (és az egész éves gyermekfelügyelettel, amely azonban nem megegyező fogalom az animációval). A legmagasabb, 5 szélforgós kategóriában kötelező hetente minimum 3 alkalommal gyermekprogramot biztosítani. Ez lehet akár kreatív foglalkozás, cirkusz, gasztronómiai program, esti mese, vagy mozi is (Kids Oasis 2014).
Az ADAC (2015) katalógusban a gyermekbarát kempingek esetében említik a játszóteret, kalandparkot, játszószobát és a vízi játékok helyét, azaz a tárgyi feltételeket. A sportlehetőségeknél is a tárgyi kialakítás kerül bemutatásra (sportpályák és eszközök megléte). Szórakoztató szolgáltatások között találjuk a közösségi szobát, diszkót, internetsarkot, s itt kerül megemlítésre az animáció három területe: gyermek- és sportanimáció, valamint a szórakoztató programok. Animációs programokat a főszezonra írnak elő. A gyermekanimációs programok között látjuka festés és más kézműves programokat ('Basteln'), a játékokat és a Mini Discót. A sportbarátok számára a katalógusban szerepelnek a kirándulások és a vízi gimnasztika. Az esti szórakoztató animációs programok között olvasható példaként a zenés-táncos est. Ezenkívül példaként megtaláljuk itt még a kézműves foglalkozásokat (Kreativworkshops), amit akár felnőttek számára is kialakíthatunk, a főző- vagy nyelvleckéket.

Mint látható, az animátori szolgáltatás több turisztikai létesítményben megtalálható hazánkban is. A víz – akár felszíni vizekben (folyók, tavak, tenger, óceán) megfelelő biztonsági előírások betartása esetén, akár medencékben – számos sportág számára élményközvetítő közeget jelent. A rekreációban használatos vízi sportok egyik sajátságos csoportosítása ezen „létesítménykoncepció alapján" a 3. táblázatban található.
3. táblázat: Rekreációs vízi aktivációk
Forrás: Tillman 1973:124 alapján saját szerkesztés

Medencés vízi sportok	Nyíltvízi sportok
rekreációs úszás	rekreációs úszás
úszás oktatás	maratoni úszás
verseny úszás	palackos búvárkodás
szinkronúszás	vízisí
vízilabda	szörfözés, bodyboard
könnyűbúvárkodás (légzőcsővel/sznorkel)	vitorlázás
mű- és toronyugrás	csónakázás, evezés
lifesaving sport	halászás, horgászás

3. táblázat: Rekreációs vízi aktivációk
Forrás: Tillman 1973:124 alapján saját szerkesztés

Table3. Recreational types of aquatics

Egy másik csoportosítási szempont megkülönbözteti a vízfelszínen űzhető sportokat (így a vontatott vízi sportokat, mint wakeboard, jet-ski, vízi banán, vízi bob, vízisí, mezítlábas vízisí; szörf, rafting) és a vízfelszín alatti sportokat: Scuba Diving, víz alatti fitness, vízihoki, -rögbi (Bóka-Paulik-Polyák, 2012), uszonyos úszás, apnea, víz alatti céllövészet, aquatlon (Bíró, 2011). Létezik olyan különleges vízi mozgásforma is, mint az aquanatal, aquajóga (Bíró, 2011).
A vízhez közvetve kapcsolódik a vízparton űzhető sportok területe, az ún. strandsportok. Ezek jellemzően homokos területen játszott sportágak, mint a strandröplabda, -kézilabda, -foci, -kosárlabda és -ülőröplabda (Horváth, 2010).
Az animátorok nem csak strandokon, fürdőkben, hanem medencével, vagy vízparttal rendelkező szállodákban is kínálnak élményprogramokat. Mivel az animáció főképpen a nyári időszakhoz kapcsolódó szolgáltatásként honosodott meg a nemzetközi turizmus színterein, ezért a víz központi elemet tölt be – jellemzően a napközbeni programok lebonyolítása során. All-inclusive szállodákban a motoros vízi sportok nem képezik részét az előzetesen befizetett részvételi díj ellenében igénybe vehető animációs programoknak; azonban ezek esetében is találkozunk az igényes, kipróbálási lehetőséget biztosító „próba-órákkal", így lehetősége nyílik a turistáknak ezeket is kipróbálni.
Az alábbiakban a szerző tapasztalatai és a piacon elérhető információk alapján rendszerezetten kerülnek bemutatásra a vízhez kapcsolódó élményközvetítő, animációs programok.

1. Vízben zajló fitness- és sportprogramok az animációs kínálatban:
– vízi aerobik
– vízizumba
– szörf/szimulátor
– vízi foci
– vízilabdázás
– vízi kosárlabda
– vízi röplabda
– búvárkodás (külföldön)
– vitorlázás (külföldön)
– vízisí és motoros vízi sportok (külföldön)
– vízi banánozás/fánk (külföldön)

2. Vízben zajló játékos animációs programok:
– csúszdaverseny
– felfújható játékok (például vízi foci)
– (mókás) úszóverseny
– vizes játékok
– vízi kötélhúzás
– vízidisco és vízi Mini Disco
– vízi olimpia
– vízi sakk (fürdőkben)

3. Kapcsolódó animációs programok:
A.) Sportjátékok szárazföldön / strandportok
– strandfoci
– strandröplabda
– strandkézilabda
– lábtenisz
– frízbi
– pétanque
– ügyességi játékok
– Beach dance
B.) Kézműves animáció: kiegészítő jelleggel az aquaparkok kínálatának színesítésére is elterjedten alkalmazott programterület, akár vízzel kapcsolatos termékek készítésére is, mint a vizes témájú rajzversenyek a vízhez kapcsolódó állatok báb formájú elkészítése, stb.
C.) Egyéb animációs program:
– homokvárépítés
– vízzel kapcsolatos kvízek
– vízishow-k (akár külső előadók által)

A vízi játékok két változatát vegyesen lehet alkalmazni a programkínálat színesítésére. A lebegő játékok során a játékeszköz a víz felszínén marad, így a vízben való játék bizonyos könnyedséget kap. Labdaháború során adott időre egyik térfélről a másikra dobálják a (kis)labdákat, s több pontot kap az a csapat, ahol kevesebb labda van a játékidő végén. A merülő játékok esetében vízbiztonságra, úszástudásra van szükség. Ide tartozik a gyermekek körében kedvelt búvárkodás különböző eszközök (például kanalak, LEGO-figurák stb.) után. Egyéni és csapat változatban is játszható, több pont jár a több felhozott eszközért.

Hazánkban 2014 év nyarán került feltérképezésre az animációs programkínálat. Nem állt rendelkezésre központi nyilvántartás, lista az animációs szolgáltatást kínáló hazai szálláshelyekről, ilyen központi adatbázis napjainkban sem létezik. Így korábbi kutatásaimban is igénybe vettem a Magyar Szállodák és Éttermek Szövetségének taglistáját, a google.hu kereső felületét és a www.iranymagyarorszag.hu adatai mellett ismerősök tapasztalatait is. Összesítve ezeket a hoteleket, majd egyesével megkeresve azokat, megállapítható, hogy a 2014. évi felmérés alapján 134 „animációs szálloda" működik hazánkban (a teljes szállodai hálózat 12,86%-a), melyek közül 95 válaszadó adatai alapján határozható meg egy általános kép.
A gyermek- és a sportanimációs kínálatban megjelennek a vízhez köthető aktivációk.
A gyermekanimációs programok (3. ábra) között vizes élményként található a közepesen elterjedt medencés/vízi játékok köre, illetve a néhány helyen igénybe vehető csúszdaverseny. Ez utóbbi terület a speciális tárgyi feltétel függvényében alakul.

3. ábra: Gyermekanimációs programok elterjedtsége Magyarországon
Forrás: saját kutatás (2014), saját szerkesztés (2016)

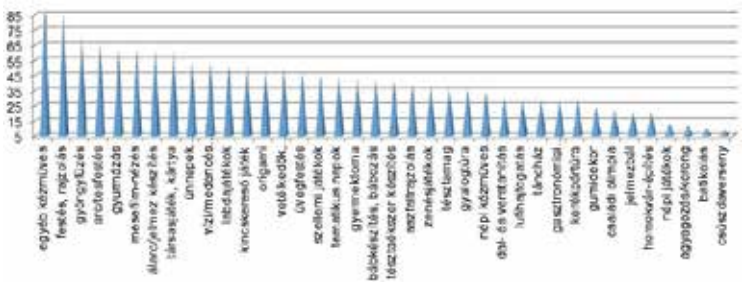

Figure 3. Range of sport animation programs in Hungarianhotels

A – jellemzően felnőttanimációban kínált – sportanimációs programok (4. ábra) harmadik legelterjedtebb példája a vízi aerobik. Közepesen elterjedt programok között nevesíthető a strandsportok közül a strandröplabda, valamint a (vízi) zumba és a pétanque területe.

4. ábra: Sportanimációs programok elterjedtsége Magyarországon

Forrás: saját kutatás (2014), saját szerkesztés (2016)

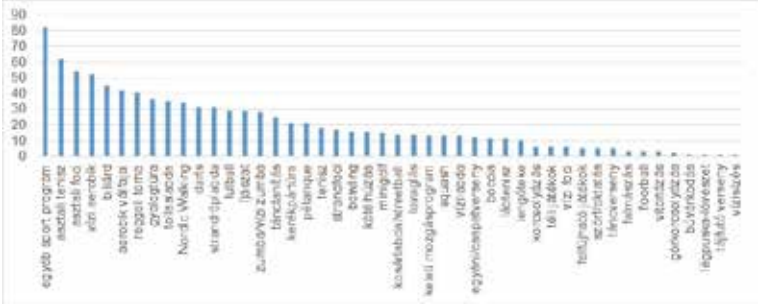

Figure 4. Range of sport animation programs in Hungarianhotels

Befejezés

Összefoglalva megállapítható, a víz jelentős szerepet tölt be mindennapjainkban. Élettani szerepe (folyadékháztartás és a vízben oldódó vitaminok betegségmegelőző szerepe) mellett a turizmus színterein is sokféle hasznos, az életminőséget és a well-beinget elősegítő hatásával találkozunk. A vízhez kötődő animációs élményprogramok (vagy átfogóan beachanimation aktivitások) Magyarországon is számos területen biztosítják az emlékezetes, jó kedvet eredményező szabadidő-eltöltést nyaralások, hosszú hétvégék, rövidebb tartózkodások során. Bár a lokációs sajátosságaink eltérőek a nemzetközi turizmusban megszokott adottságoktól, így szűkebb körben megvalósíthatóak a vízi élményprogramok is.

Irodalomjegyzék

201/2001. (X.25.) Korm.rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről

54/2003. (VIII. 29.) GKM rendelet a kereskedelmi és a fizető-vendéglátó szálláshelyek osztályba sorolásáról, valamint a falusi szálláshelyek minősítéséről szóló 45/1998. (VI. 24.) IKIM rendelet módosításáról

65/2004. (IV. 27.) FVM-ESzCsM-GKM együttes rendelet a természetes ásványvíz, a forrásvíz, az ivóvíz, az ásványi anyaggal dúsított ivóvíz és az ízesített víz palackozásának és forgalomba hozatalának szabályairól

74/1999. (XII. 25.) EüM rendelet a természetes gyógytényezőkről

ADAC Verlag (2015): ADAC Campingführer Südeuropa 2015

ÁNTSZ (2016) Magyarországi gyógyfürdők megyénkénti nyilvántartása (2016. 02. 25.) https://www.antsz.hu/felso_menu/ugyintezes/hatosagi_nyilvantartas/termeszetes_gyogytenye zok_nyt/gyogyfurdo_megyenkent.html (Letöltve: 2016. 05. 21.)

Aquaprofit Zrt. (2007) Országos egészségturizmus fejlesztési stratégia.

BioTechUSA (2015) Miért olyan fontos a magnézium? http://www.biotechusashop.hu/your-body/2015/04/16/Miert_olyan_fontos_a_magnezium/ (Letöltve: 2016. 05. 21.)

Bíró, M. (2011) Uszodai sportok – Úszás, Víz alatti sportok, Mű- és toronyugrás, Vízilabda, Kajakpóló, Szinkronúszás, Aquafitness. Eger: EKF. http://unieger.hu/public/uploads/uszodai-sportok_5538f45950731.pdf (Letöltve: 2015. 09. 21.)

Bóka, F., Paulik, E., Polyák, E. (2012) Ki a természetbe! – menekülés a mindennapokból. A vízi sportok szerepe a rekreációban. rekreacio.eu 2(1):18–23.

Boros, Sz., Mondok, A., Várhelyi, T. (2012) Az egészségturizmus szolgáltatásai és menedzsmentje. Szolnok: SZF. http://ttt.szolfportal.hu/images/stories/letoltheto/boros_mondok_varhelyi_egeszsegturizmus_jegyzet.pdf (Letöltve: 2015. 04. 01.)

DRV/Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. (é.n.) Ivóvízminőség. http://www.drv.hu/drv/drv.head.page?nodeid=133 (Letöltve: 2015.09.21.)

EFSA / European Food Safety Authority (2010) Scientific Opinion on Dietary Reference Values for water – EFSA Panel on Dietetic Products, Nutrition, and Allergies (NDA). EFSA Journal 8(3):1459-1507.

Figler, M. (szerk. 2014) Képzési és Tanácsadási Kézikönyv - A táplálkozástudomány alapjai. Pécs: PTE ETK. http://www.etk.pte.hu/files/tiny_mce/File/oktatas/OktatasiAnyagok/!Palyazati/ATaplalkozastudomanyAlapjai.pdf (Letöltve: 2016.05.13.)

Gilingerné Pankotai, M., Varga, Zs. (2010) Tanulmány a magyar ásványvizek összetételéről és szerepéről az emberi szervezetben. http://semmelweis.hu/hirek/files/2012/03/A-magyar-ásványvizek_tanulmány_1.doc (Letöltve: 2016.05.13.)

Horváth, Z. (szerk. 2010): Sport- és játékmix. Szombathely: NyME SEK - Szombathelyi Egyetemi Sportegyesület

Kardos, Z.né (szerk. 2011): Turisztikai ismeretek. (Regionális turisztikai menedzsment modul) http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0034_turisztikai_ismeretek/turisztikai_ismeretek.docx (Letöltve: 2015.01.17.)

KidsOasis (2014): KidsOasis kategóriák. http://kidsoasis.hu/szallashelyek/kidsoasis-kategoriak/ (Letöltve: 2014. 11. 21.)

Kincses, Gy. (2011): Az egészségturizmus korszerű értelmezése. http://www.kincsesgyula.hu/dokumentumok/egtur/egeszegturizmus_2011_attekinto.pdf (Letöltve: 2012. 10. 17.)

Kiss, I. (2010) Élelmiszerek alkotórészei, értékelése. Budapest: NSZFI. http://www.kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/18_1429_tartalomelem_002_munkaanyag_100531.pdf (Letöltve: 2014. 09. 01.)

KSH / Központi Statisztikai Hivatal (2013) A kereskedelmi szálláshelyek kapacitása, július 31. (2001–2012) http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_oga001.html (Letöltve: 2013. 10. 16.)

Lengyel, M. (2004) A turizmus általános elmélete. Budapest: KIT – Heller Farkas Gazdasági és Turisztikai Szolgáltatások Főiskolája.

Magyar Élelmiszerkönyv (Codex Alimentarius Hungaricus) Hagyományos élelmiszerek, 1/2003/HKT számú termékleírás: Szikvíz.

Magyar Fürdőszövetség (2014 a) Az élményfürdők védjegy minősítés követelmény és szempontrendszere 1-5 csillagos besoroláshoz. http://www.furdoszovetseg.hu/doc/vedjegy/elmenyfurdo-vedjegy-minosites-pdf.pdf (Letöltve: 2015.09.04.)

Magyar Fürdőszövetség (2014b) A strandfürdő védjegy minősítés követelmény és szempontrendszere 1-5 csillagos besoroláshoz. http://www.furdoszovetseg.hu/doc/vedjegy/strand-ved-jegy-minosites-pdf.pdf (Letöltve: 2015. 09. 04.)

Magyar Fürdőszövetség (2014c) A wellness (medical wellness) fürdő védjegy minősítés követelmény- és szempontrendszere 1-5 csillagos besoroláshoz. http://www.furdoszovetseg.hu/doc/vedjegy/wellnessfurdo-vedjegy-minosites-pdf.pdf (Letöltve: 2015. 09. 04.)

MAGYÜSZ (é.n.) Ásványvíz-fogyasztás Magyarországon. http://asvanyvizek.hu/index.php/erdemes-tudni/asvanyviz-fogyasztasi-adatok/item/24-asvanyviz-fogyasztas-magyarorszagon (Letöltve: 2015. 09. 21.)

MSZÉSZ (2013) Wellness kritériumok. http://www.hotelstars.hu/LinkClick.aspx?fileticket=-ljK6lzUtw0%3d&tabid=86&mid=437 (Letöltve: 2013. 11. 13.)

MSZÉSZ (2014) Szállodai Kategorizálás 2015–2020. http://www.hotelstars.hu/LinkClick.aspx?fileticket=I-jvp1Zuksgk%3d&tabid=86&mid=437 (Letöltve: 2014. 10. 30.)

MT Zrt. (2013) Turizmus Magyarországon 2013 – végleges adatokkal. http://itthon.hu/documents/28123/8118959/VegAdatok (Letöltve: 2014. 12. 03.)

MT ZRt. (2014a) Gyógyturizmus – Szakmai segédlet szakmai partnereinknek. http://itthon.hu/documents/28123/7654442/gyogy_turizmus_final(Letöltve: 2014.10.15.)

MT ZRt. (2014b) Wellnessturizmus – Szakmai segédlet szakmai partnereinknek. http://itthon.hu/documents/28123/7654442/wellness_turizmus_final_20140204.pdf/e8daeead-85e0-4692-9e08-878fcd16ecdc (Letöltve: 2014. 10. 15.)

Obál, F. (szerk. 1982) Az emberi test. 2. Budapest: Gondolat

Rigó, J. (2013) Dietetika. Budapest: Medicina

Seregi, A.né (2005) Italismeret. Budapest: BGF KVIFK

Smith, M., Puczkó, L. (2009) Health and wellness tourism. Oxford: Butterworth-Heinemann

Smith M., Puczkó L. (2010) Egészségturizmus: gyógyászat, wellness, holisztika. Budapest: Akadémiai

Tillman, A. (1973) The program book for recreation professionals. Palo Olto, California: Mayfield Publishing Company.